

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

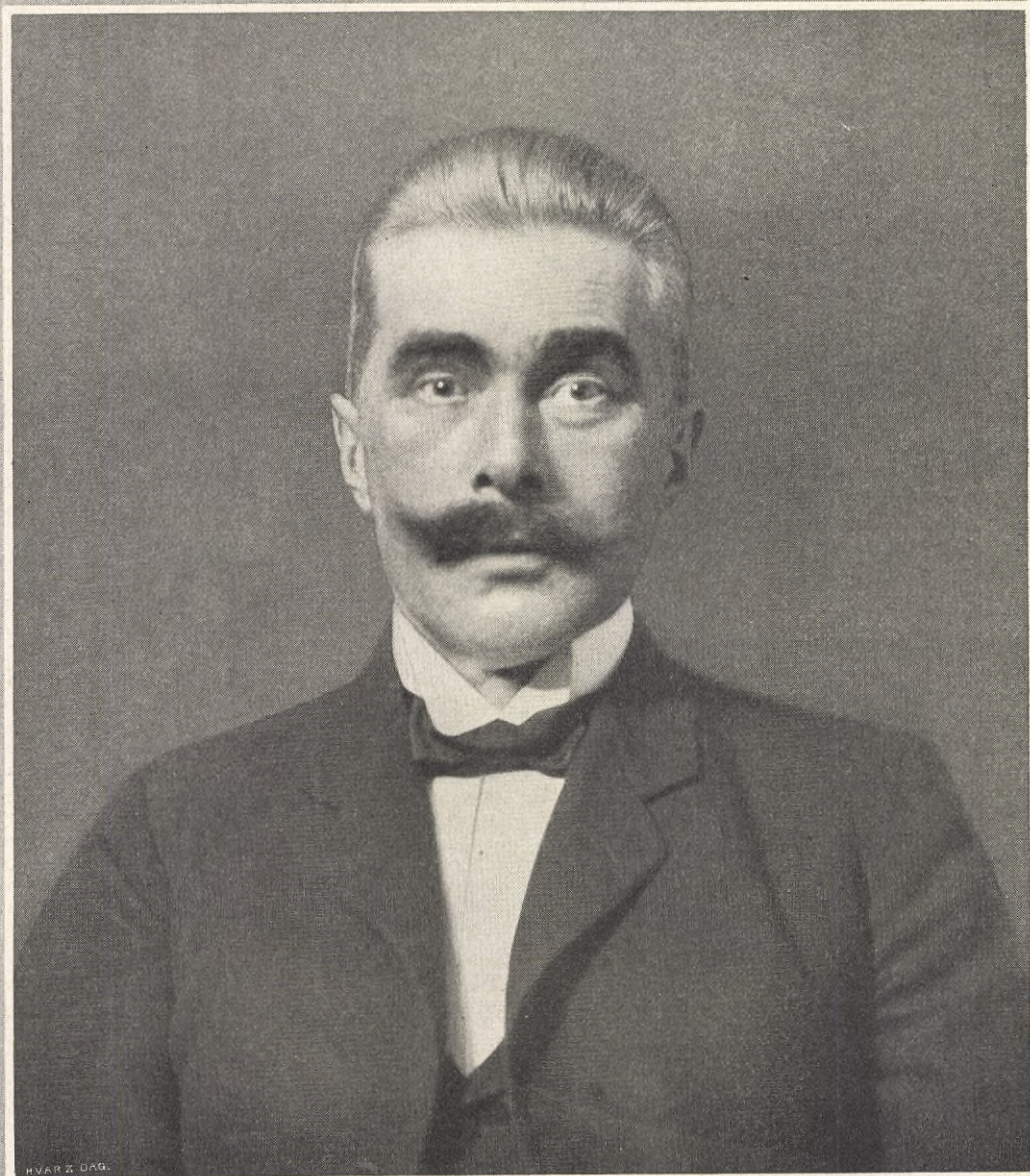
ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 9 FEBRUARI 1908.

N° 19

HVAR 8 DAG

H 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Sjögrenskärre Sthlm.—G.2

Arvid Karlqvist

BERNDT HASSELROT.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

När man för några år sedan samtalade med utlänningar om svenska författningsförhållanden, kunde det hända, att man möttes med en mer eller mindre försmädlig undran, huru det egentligen kunde vara ställt med folkfrihet och författningsslif i ett land, i hvilket ännu knappt fjärdedelen af den myndiga manliga befolkningen ägde politisk rösträtt och en mångtusengradig röstskala i landsocknarne lade den lokala förvaltningen i händerna på ett kommunalt få-för-att-icke-säga envælde. Det var emellertid ej allit för svårt att få denna försmädliga undran upplöst i förvånad beundran. Det var nog att hänvisa till två af oss själfva ej alltid till deras fulla värde uppskattade, *vår* författning framför alla andra utmärkande grundlagsbestämmelser: den ena om hvarje svensk mans rätt att med vissa noga angifna och ej särdeles talrika undantag taga del af och offentliggöra alla ämbetsverks och offentliga myndigheters handlingar och protokoll; den andra om en från riksdagen allena utgående åklagarmyndighet till öfvervakande af lagars och författningars efterlefnad af domare och ämbetsmän: *justitieombudsmannainstitutionen*. Motstycken härtill saknas äfven i världens friaste länder. Och tillsammans med den likaledes grundlagshägnade tryckfriheten bilda dessa båda grundlagsbestämmelser hörnstenar i en folkfrihetsbyggnad, i realiteten vida stoltare och värdefullare än någon annan, den brittiska allena undantagen.

Knappast någon af 1809 års konstitutionella nyheter mottogs dock med sådana farhågor som inrättningen med en Riksdagens justitieombudsman. Men knappast någon har blifvit folket kärare. Medan andra nyskapelser i den ursprungliga regeringsformen — opinionsnämnden, riksrätten, tryckfrihetskommittéradet, att endast nämna några — nedsjunkit till att blifva hvad icke oäfvat kallats döda bokstäfver i vår författning, synes det vara justitieombudsmannainrättningen förbehållet att lefva ett allt rikare lif och intaga en alltmera framträdande plats i det svenska samhällets rättsutveckling. Icke minst den nuvarande justitieombudsmannens, revisionssekreteraren Berndt Hasselrots, ämbetsförvaltning har gifvit stora löften i detta hänseende.

Berndt Fridolf Engelbrekt Hasselrot är född på Semsholm i Sems socken af Älfsborgs län den 23 mars 1862 och tillhör en redan från början af 1500-talet känd dalsländsk släkt, som genom flera generationer utmärkt sig för starka politiska intressen och goda ämbetsmannatraditioner. Som ung filosofie magister öfversatte farfadern i juni 1793 Marseljäsen, och nödgades på den grund gå i landsflykt, men återvände efter några år och kom såsom lektor i Skara med professors namn, heder och värdighet att i egenskap af ledamot af prästeståndet för Skara stift deitaga i icke mindre än fem ständsriksdagar, under hvilka han städe tillhörde den liberala sidan och bl. a. var den förste, som väckte förslag om inrättande af folkskolor på landet. Fadern, Carl Hasselrot, som åtnjöt sin första praktiska juristutbildning hos en broder till den berömda J. G. Richert, var först borgmästare i Alingsås, därefter häradshöfding, och tillhörde under två riksdagar borgareståndet samt därefter Första kammaren 1867—74, härunder med värme och framgång häfdande humanitära och liberala synpunkter i lagstiftningsarbetet, inom hvilket han tog flera betydelsefulla initiativ. Sonen Berndt föddes ur hans andra äktenskap med Hildegard Helander, en dotter till kyrkoherden Sven Helander i Göteborg.

Efter att ha genomgått Växjö allmänna läroverk och där undergått mogenhetsexamen 1881 valde Berndt Hasselrot den juridiska banan. Efter 1885 i Lund aflagd examen till rikets rättegångsverk, fullgjorde han 1885—88 sin tingstjänstgöring, hufvudsakligen hos sin

äldre broder, häradshöfdingen i Ölands domsaga, den framstående Förstakammarledamoten C. B. Hasselrot. 1888 utnämndes han därefter till vice häradshöfding och fortsatte sedan med hofrättstjänstgöring, hvilken ledde till hans utnämning till assessor först i Göta hofrätt 1894, därefter i Svea hofrätt 1896. Redan följande år erhöi han förordnande som revisionssekreterare, konstituerades som sådan 1899 och blef 1900 ordinarie.

Utrustad med en mindre vanlig arbetsförmåga hade Hasselrot samtidigt med sin ansträngande domartjänstgöring medhunnit ett betydande juridiskt skriftställarskap. Hans arbete "Handelsbalken jämte dithörande författningar med förklarande anmärkningar och belysande prejudikat" räknas af såväl domare som advokater till det praktiskt mest förtjänstfulla inom vår rättsliga litteratur. Härtill knöto sig efter hans utnämning till revisionssekreterare ytterligare värdefulla arbeten på olika rättsområden, så att i själfva verket intet år förgått, utan att vår juridiska litteratur erhöi ett värdefullt tillskott från hans hand.

Detta har icke hindrat honom att vid olika tillfällen finna tid till utländska studieresor och forskningar vid utländska bibliotek. Hvertill kommer, att han de tre senaste åren i betydande utsträckning tagits i anspråk för de viktiga kommittéarbeten, som afsett en reform af vår aktiebolags- och banklagsstiftning, arbeten, af hvilka det förra just helt nyligen nått sin afslutning.

Ovanligt väl förberedd var Hasselrot alltså, då han som vid 1905 och 1906 års riksdagar utsetts till "justitieombudsmannens efterträdare", den 22 oktober vid presidenten Leyonmarcks afgång insattes till riksdagens justitieombudsman. Uppdraget gafs ånyo af 1907 års riksdag och kommer säkerligen att fortfarande gifvas, så länge han själf är villig mottaga detsamma.

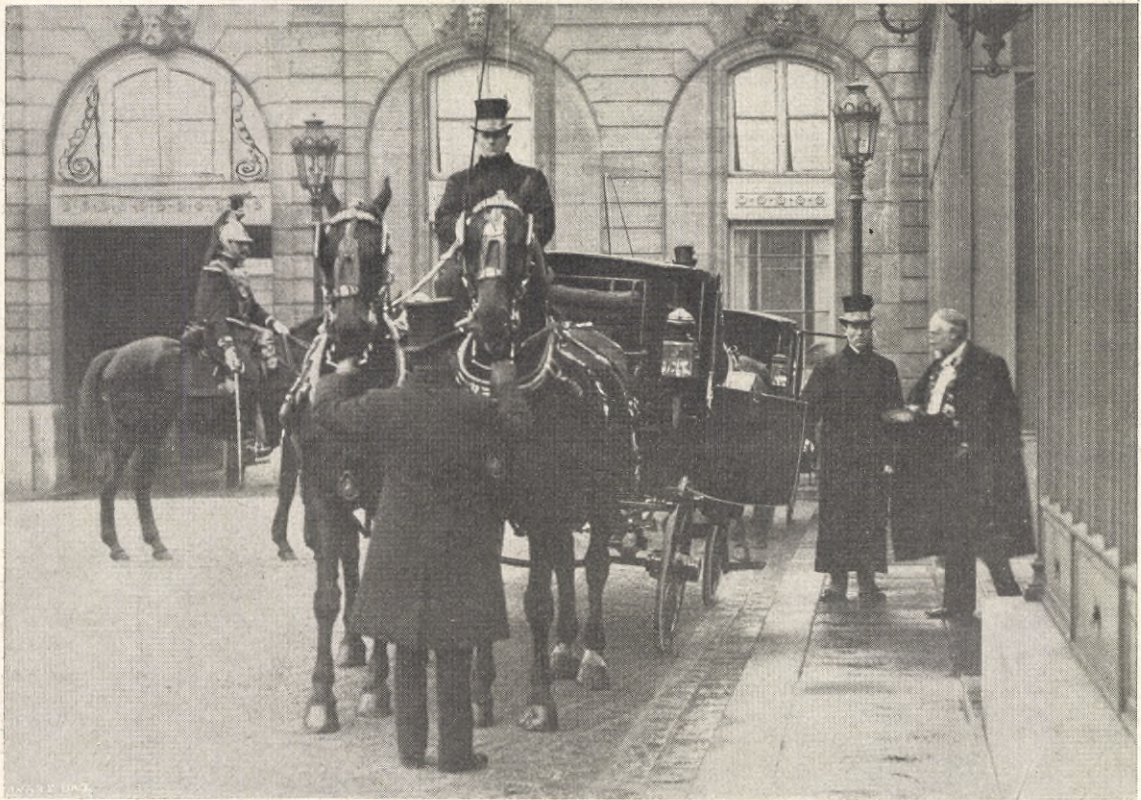
Ty därom råder helt visst endast en mening, att Berndt Hasselrot på ett sällspordt lyckligt sätt fyllt de uppgifter, hvilka åligger justitieombudsmannen. Detta gäller icke allenast hans utövande af själfva åklagarverksamheten med de stora kraf detta ställer på vaksamhet, takt och upplyst ömdöme, utan äfven och framför allt det sätt, hvarpå han förstätt göra allvar af det reforminitiativ, hvilket enligt instruktionen tillkommer denne riksdagens förtroendeman. Vi anteckna blott ur hans ämbetsberättelser sådana framställningar som de om ett förenkladt skrif- och arbetssätt vid hofrätterna, om nödvändigheten af fullständigare domsmotiveringar, om ojämnheten i afseende å snabbhet i rättskipningen vid Högsta domstolen, om befrielse för svarande och förklarande i hofrätt och hos kammarrätten att erlägga afgift för stämpel å dom och utslag m. m., om särskild hofrätt för Norrland, om ändring i fångtransporternas nuvarande oförnuftiga anordning, om en revision af lagstiftningen om äktenskapsskillnad m. m., m. m., framställningar, hvilka alla varit motiverade af tungt vägande praktiska grunder och antingen redan ledt eller äro på väg att leda till resultat, äfven i fall, där sådana förut länge förgäfves eftersträfvats — att särskildt nämna t. ex. förenklingen af domstolarnes skriftsätt. Härtill sluta sig äfven några förslag till humanisering af strafflagen, hvilka vunnit riksdagens gillande. I allt detta igenkänner man farfaderns och faderns upplysta, obyråkratiska och humana lagstiftaranda.

En af anledningarna till justitieombudsmannen Hasselrots praktiska blick på lagstiftningsfrågor ligger helt säkert däri, att han själf ej saknat beröring med det praktiska affärlifvet. Han var sålunda en af de ledande krafterna vid 1903 års sammanslutning mellan de svenska tändsticksfabrikerna och är alltjämt ordförande i det då bildade Jönköpings och Vulcans Tändsticks-A.-B.

DEN UTMORDENTLIGA SVENSKA BESKICKNINGEN I PARIS.

Den utomordentliga svenska beskickning, som anländt till Paris för att notificera konung Gustafs tronbestigning, mottogs måndagen den 27 jan. af president Fallières. Strax före kl. 3 afhämtades ambassaden i Princess Hotel och åkte så i tvenne galavagnar till Elyséepalatset.

Ambassaden mottogs af presidenten iförd serafimerorden och omgiiven af generalsekreteraren Jean Laues, commandant Bart m. fl. Mottagandet var prägladt af den största hjärtlighet. På aftonen gaf president Fallières stor galadiné för beskickningens medlemmar.

After fotografier

Kliché: Kem. A.-B. Ernst Sjöforsparre Stålm.—Gds.

1. BESKICKNINGEN ANKOMMER TILL ELYSÉEPALATSET. 2. LÄMNAR PALATSET (t. h. friherre C. C:son Bonde).

GRUPPER FRÅN RIKSDAGEN. III.

H. 8 Da STOCKHOLM: FOTOGRAF.

LIBERALA SAMLINGSPARTIET.

Wallentin, C. H. (1), Larsson, J. T., Lund, (2), Hansson, A., Solberga, (3), Johansson, C. R., Jönköping (4), Wawrinsky, E. O. V. (5), Berg, F., Stockholm (6), Ericsson, J. E., Ahlberg (7), Karlsson K. G., Göteborg (8), Kvarnzelius, S. H. (9), Henriksen, A. (10), Jansson, G., Krakerud (11), Bondé, C. Cisson (12), Larsson, K. J. M., Göteborg (13), Staaff, K. A. (14), Bromée, J., Billsta (15), Lindgren, J. A. (24), Broomé, L. G., Bårstef (25), Jonsson, A., Lycke (26), Th. Fürst (27), Nilsson-Bosson, P. (28), Berglund, F. (29), Sandin, G. M. (30), Mattsson, M. (31), Kronlund, G. A. E. (32), Larsson, N., Klagstorp (33), Pettersson, J. G., Södertälje (34), af Callerholm, G. N. T. (35), Söderbergh, F., Karlshamn (36), Röing, E. P. W. (37), Camitz, E. L. (38), Sundström, M. (39), Beckman, E., Djursholm (40), Ström, J. (41), Lundström, A. L. (42), Rune, A. O. (43), Wijk, H. (44), Boström, D. (45), Lindh, K. M. Gälle (46), Berg, F. O., Göteborg (47), Juhlin, J. M. (48), Wiklund, A. (49), Nordin, J. E. (50), Janson, A. F., Bråten (51), Erikson, O. G., Ofre Odensvi (52), Sundin, E. (53), Jonsson, E., Freluga (54), Olsson, O., See (55).

KUNGS HOLMENS REALSKOLA INVIGES.

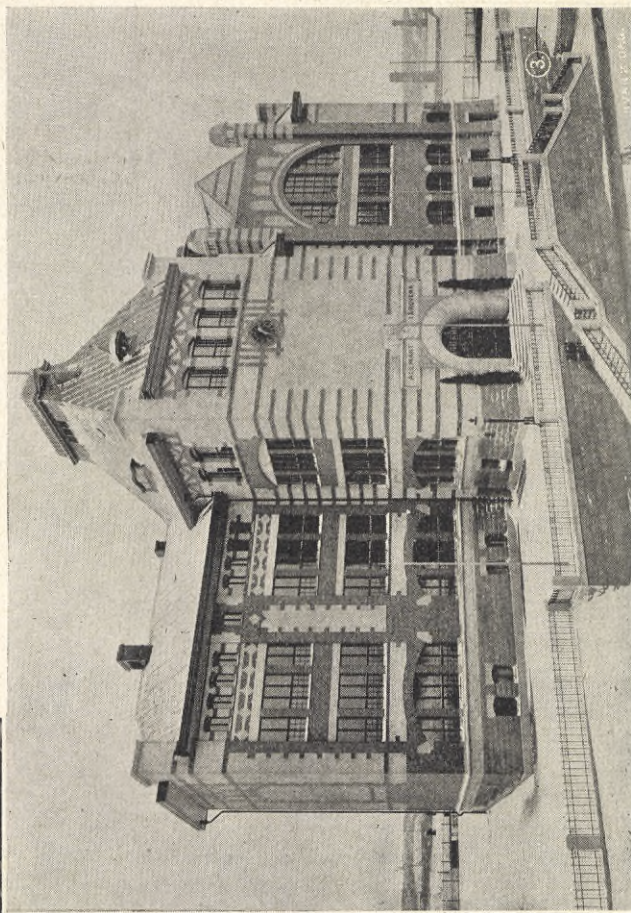
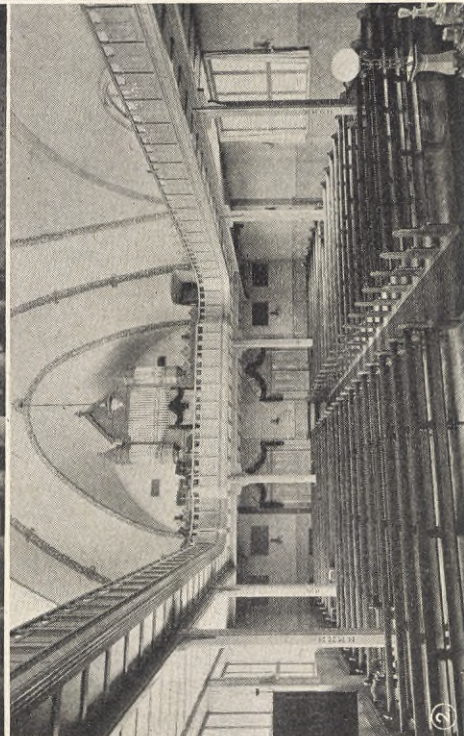

Lördagen den 1 februari invigdes Kungsholmens nya realskola i Stockholm i närvaro af kung Gustaf V, kronprinsparet, hertigparet af Västergötland och prins Eugen.

Efter afsjüngandet af en inledningssalm lämnade skolans rektor P. Hallström en öfersikt öfver byggnadens historia. På stadsfullmäktiges vägnar öfverlämnade riksbanksfullmäktigen S. von Friesen läroverket under uttalande af en välönskan. Högtidstalet hölls af öfverdirektör Carlsson, som efter några hyllningsord till kung Gustaf betonade realskolans kulturella och praktiska förmåner.

Den högt belägna, magnifika byggnaden, som har fri utsikt öfver Kronobergsparken åt ena sidan, åt den andra mot Mälaren och Söders höjder, har sedan någon tid varit tagen i bruk, och med sina ljusa, modärna lokaler visat sig mönstergill för sitt syfte.

1. VID INVIGNINGEN: Inspektorn, öfverbibliotekarien Dahlgren, talar. T. v. synas konungen och flere medlemmar af kungliga familjen. 2. HÖRSALLEN. 3. BYGGNADENS YTTRE.

H. & Dns STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kiloh: Kem. A.-B. Bangf. Sjöfverpare Sölm—öby

Från fotografian.

KEJSARENS SEX SÖNER (X kronprinsen) i väntan på att deras höge fader skall återvända från tyghuset.

Kinoh: Kem. A.-D. Fröigt Si/ferparre Stålm—Obo

KEJSAREN (X) VID PAROLLUTDELNINGEN FRAMFÖR TYGHUSET.

”Kaisers Geburtstag” — Kejsarens födelsedag — är en viktig dag i den tyska almanackan.

För hvar gång en utlänning upplefver den dagen i Berlin, slår det en med hvilken naivt hängifven vördnad folket bringar monarken sin hyllning. Måhända är den rojalistiska troheten lika uppriktig i Sverige och annanstans, men värmen i uttrycket öfverskrider här med många grader hvad som kan förekomma åtminstone i det rojalistiska Sverige.

Hela Berlin — ej blott skolor och universitet — gör den dagen anspråk på att ”ha lof”. Redan ett par dagar i förväg ha husen börjat inviras i guirlander. Och på ”Kaisers Geburtstag” fladdra fanor och vimplar på hvar hus vid hufvudgatorna. Kl. 8 på morgonen försiggår på slottets borggård något, som kallas den stora väckningen (Das grosse Wecken). Den var i år såsom den varit förut: Hornmusik spelade Beethovens ”I himlar sjungen den eviges ära”. Efter trumhvirflarna hörde kejsaren musikkåren tåga ut ur slottsportarna för att i toner förkunna den glada dagen för allt folket.

Nu kom snart allt i rörelse i riktning mot slottet. Från 10 på morgonen spärrade poliskedjor vägen mot slottet för obehöriga. Mellan folkets leder foro nu i glimmande uniformer furstar, ministrar, kommenderande generaler och utländska sändebud på uppvakting.

Det för folkmassan käraste ögonblicket på dagen är dock vid 1-tiden, då kejsaren till fots mellan de af polis starkt bevakade folkleden promenerar till tyghuset och tillbaka till slottet.

Alexanderregementet, förlagdt i Berlin, och sålunda föremål för en viss förkärlek, står uppställt framför tyghuset, så länge kejsaren stannar kvar därinne. Människorna ha stått i timmar på samma ställe och

hvar och en behåller sin plats med samma rätt för sig som om han betalt den på teatern.

Tyghusets dörrar slås efter lång väntan upp på vid gafvel och i samma ögonblick smälla klackarna i regementet tillsammans, gevären flyga fram till honnör, och kejsaren utdelar själf parollen för dagen. Hvad som sedan sker beledsagas af glansfullt smattrande hornmusik och det hela erinrar frappant om en poäng ur en bravurfull opera.

Med hvilken utomordentlig precision och bravur försiggår icke allt! Regementets paradmarsch liknar en idealisk funktion af en enda mekanism — en mekanisk jättesax! Musikkåren till häst och till fots dra förbi. Till sist kommer dock det intressantaste, de med örnar sirade kanonerna, som nu köra åter hem, sedan kejsaren gifvit dem en sista granskande blick.

Så går då kajsaren och hela hans svit mellan lederna öfver Lustgarten bort mot slottet, jubelropen skalla och hattarna svängas i takt med musiken.

På e. m. far kajsaren i sin galavagn på återvisit hos de främmande gesandterna.

Och på kvällen stråla hela husväggarna af inskriptioner i elektriskt ljus, ett vältaligt uttryck för berlinarens hjärtelag: ”Gud skydde kajsaren!”

A. R.

Om tävlingsreglerna för HVAR 8 DAGS fotografipremiering, se omslaget nr 1 och 2.

H. 8. D:s Fotografipremiering

för insända fotografier till N:o 17 utföll med 1:sta pris Kr. 15:—

A.	(aktualitet och värde i öfrigt)	3 point
B.	(raskhet vid insändandet)	3 " "
C.	(utförande)	2 " "
		8 point

för amatörfoto. å sid. 275 till fotokemigraf Gunnar Malmberg, Riddaregatan 30, IV, Stockholm.

Efter fotografi.

KARDINAL RICHARD (mellerst).

I det närmaste 87 år gammal afled tisdagen den 28 jan. ärkebiskopen af Paris kardinal *Richard*.

François-Marie Benjamin Richard var en af kardinalkollegiets äldsta medlemmar. När ministären Combes året 1902 på allvar begynte kampen mot de franska kongregationerna, protesterade R. som alltid varit en trogen och nitisk kyrkans tjänare kraftigt men hofsamt.

R. åtnjöt stort anseende inom alla partier och samhällsklasser.

*

Automobiltäflingen New-York—Paris. En af de sista dagarna i januari stodo framför "Le Matins", den bekanta Pariser-tidningen, byggnader fyra med allehanda reserv-material utrustade automobiler, begapade af en nyfiken människomassa: New-York—Paris var dagens lösen.

Resan gick först öfver Mantes och Rouen till Le Havre, där de djärfva resenärerna inskeppade sig till New-York, för att där sammanträffa med de andra deltagarna, de tre amerikanska och den tyska automobilen. protosvagnen. Och så begynner då kapplöpningen — i det kalla Alaska och ävenså i Sibirien komma helt visst de kämpande att få utstå sina hårdaste strapatser. Men allt detta göra de också gärna för äran och intresset att hafva varit med om en dust som denna.

Efter fotografi.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

DEN NYE ÄRKEBISKOPEN I PARIS, MONSEIGNEUR AMETTE.

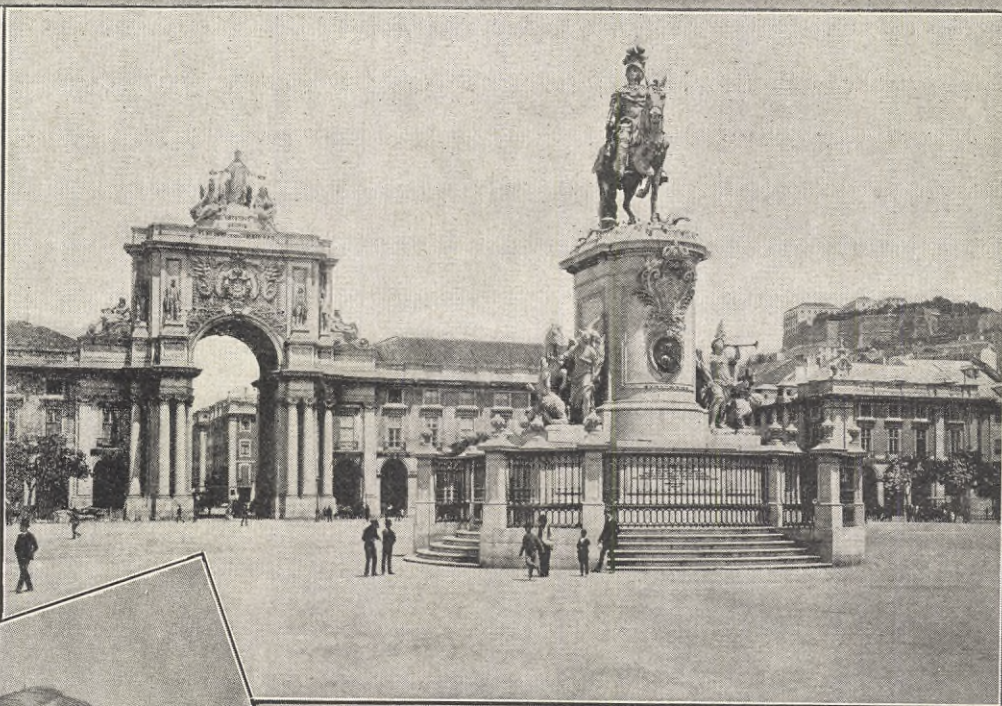

Öfre bilden: DE TYSKA AUTOMOBILISTERNA I SIN PROTOSVAGN.

Undre bilden: DEN FRANSKA MOTO-BLOCCEN STARTAR I PARIS.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

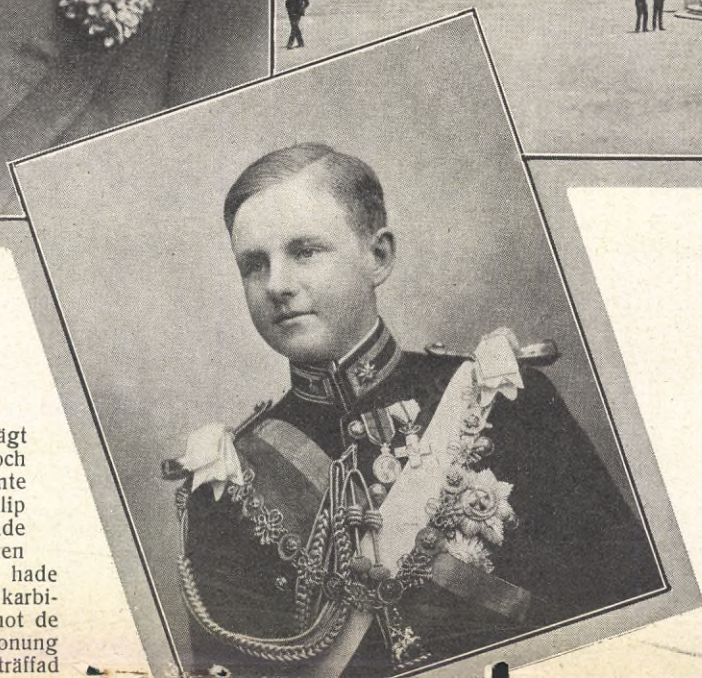
KONUNGAMORDET I PORTUGAL.

PLATSEN FÖR DÅDET: PRACA DO COMMERCIO. STATYN
ÄR AF JOSEPH I.

CARLOS I,
DEN NU MÖRDADE KONUNGEN AF
PORTUGAL.

I söndags morgse uppskakades den svenska allmänheten af ett telegram om ett hemskt blodsdåd, som föregående dags eftermiddag ägt rum i Lissabon. Konungen och drottningen af Portugal, som jämte sina båda söner, kronprins Luiz Filip och infant Manuel, kommo inåkande till staden i öppen vagn från den därutanför belägna Villa Vicoso, hade plötsligt öfverfallits af några med karbiner beväpnade personer, hvilka mot de kungliga aflossade skott på skott. Konung Carlos nedsjön omedelbart död, träffad

sedan afyttrade, kronans jord pantsatt och konungen hade måst upptaga "förskott" ur statskassan till ett belopp af öfver 2 mill. kr.

Däremot synes den diktatur, hvilken af premiärministern Franco genomförts med konungens obetin-

af tre kulor, af hvilka den ena afslitit pulsådern. Äfven kronprinsen träffades af trenne skott. Då man hunnit föra honom inom marinarsenalen, var han redan döende och återkom icke till sansen. Äfven infant Manuel sårades, men räddades dock till lifvet. Huruvida också drottning Marie Amelie träffats af något skott, därom äro ännu då detta skrives uppgifterna olika. I alla händelser kom hon lyckligtvis undan det fasaväckande attentatet.

Detaljerna vid detta ha som naturligt är under den första uppskakningen icke kunnat bestämmas. Ej heller råder ännu full klarhet angående missdådarnes personer eller mordets karaktär. Står man här äno inför ett utbrott af vansinnig anarkistisk yra såsom vid dåden mot konung Umberto, kajsarinnan af Österrike, presidenterna Carnot och Mac Kinley? Eller har man att göra med ett revolutionärt attentat, en republikansk hämdakt för diktaturen och ett försök att störta den portugisiska monarkien? Hvad man hittills erfarit, tyder på det sistnämnda alternativet. Men under rådande förhållanden, då hvardera af de motsatta partierna — diktaturanhängarne och diktaturmotståndarne — anstränger sig att färglägga framställningen af det skeddä i enlighet med sina syften, måste alla underrättelser mottagas med den största försiktighet.

* * *

Den under så hemiska omständigheter borttryckte konung Carlos var ännu en ung man. Han var född den 28 sept. 1863 och besteg tronen efter sin fader, konung Luiz, Oscar II:s vän, som på sin tid äfven gästade Sverige, d. 19 okt. 1889. Konung Carlos beskrifves som en älskvärd, fint bildad man med många konstnärliga och vetenskapliga intressen på samma gång han utmärkte sig både genom ett vinnande sätt och ett icke ringa personligt mod. Tillsammans med sin fader har han öfversatt delar af Shakespeare; för en dansk litteraturkritiker, som för något år sedan hade audiens hos honom, kunde han citera åtskilliga af H. C. Andersens sagor och värdesätta dem i jämförelse med Grimms på ett sätt, som den ifrågavarande kritikern fann träffande. Han var synnerligen språkkunnig och säges ha behärskat icke mindre än sju språk. Han tyckte om att ligga på hafvet med sin jakt och göra hafsundersökningar. Och han fann ett nöje i målarkonstens praktiska utöfning, som t. o. m. lät honom deltaga i konstutställningar. Öfver hufvud plögade man anmärka mot honom, att han väl mycket sökte pråla med sina talanger. Att han saknade sådana, påstods af ingen.

Till sitt yttre utmärkte sig konung Carlos genom sin korpulens, hvilken dock icke var större än att han i sitt framträdande kunde inlägga ej ringa grandezza. För öfrigt var han ehuru sydländing blond, en erinring om hans härstamning på fädernet från det Germanska Koburgska furstehuset. I sin mån bidrog nog

KRONPRINS LUIZ FILIP, SOM
SAMTIDIGT BRAGTES OM
LIFVET.

DROTTNING MARIE AMELIE.

Manuel

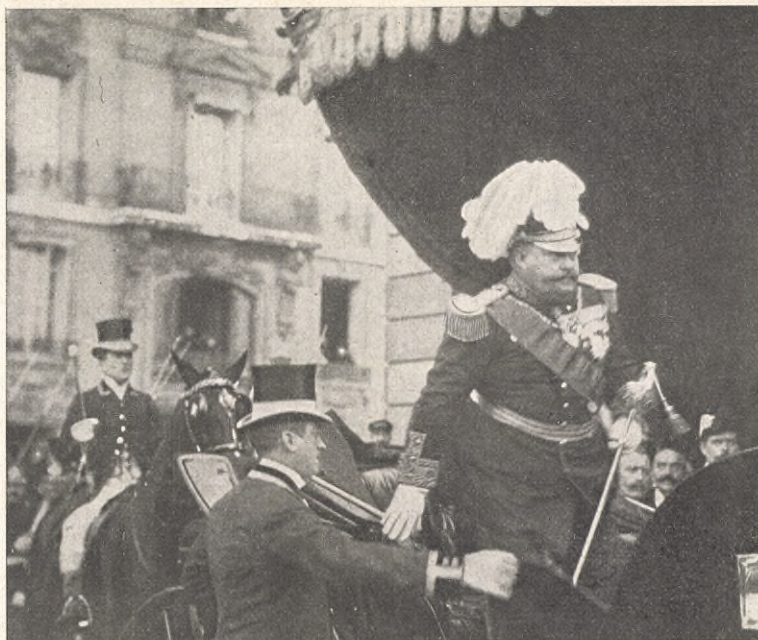
DEN NYE KONUNGEN.

denna omständighet till, att han aldrig vann verklig popularitet: "Koburgaren" betraktades af det portugisiska folket som ett slags brittisk ståthållare på grund af sin släktskap med Englands konungahus och det faktiska inflytande, detta land utöfvade på de portugisiska angelägenheterna. Härtill kom, att den hädangångne befann sig i utomordentligt svåra ekonomiska förhållanden. Kronjuvelerna voro för länge

EFTER FOTOGRAFIER,

DOM MIGUEL af Braganza, tronpretendenten, som nu anser sina utsikter betydligt ökade.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

SENASTE PORTRÄTT AF KRON-
PRINS LUIZ.

Öfre bilden t. v.:

KONUNG CARLOS FÄRDAS I
GALAUNIFORM GENOM LISSA-
BON.

Efter fotografier.

KUNGAFAMILJEN VID ARSENALEN. Icke långt från denna var det dådet föröfvades.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

gade understöd, hafva mottagits med tillfredsställelse af folkets breda lager, som häri sågo enda medlet att råda bot på den bottenlösa korruptionen inom statsförvaltningen.

Den likaledes mördade kronprinsen *Luiz Filip*, härtig af Braganza, var född den 21 mars 1887 och sålunda endast 21 år gammal. Han beskrifves som en älskvärd och välartad yngling, men hade som naturligt är ännu icke i vidare mån varit i tillfälle att offentligt framträda.

Den nye konungen, *Manuel II*, förutvarande härtig af Beja, är född den 15 november 1889 och alltså världens yngste monark. Förut intog konung Alfonso i grannriket Spanien denna ställning.

Den egentliga ledningen af den säkerligen under den närmaste tiden särdeles vanskliga portugisiska inrikespolitiken kommer väl att tillfalla änkedrottning *Marie Amelie*, född prinsessa af Orléans, en kusin till prinsessan Valdemar af Danmark. Det säges om henne, att hon är en mer än vanligt modig, energisk och klok kvinna, som vid sidan af en omfattande välgörenhet funnit tid att icke så litet intressera sig för politiken redan under sin makes lifstid. Ja, det finns de, som rent ut påstå, att genom det timade ingen förändring alls inträffat i det *verkliga* regentskapet.

(Rörande förhållandena i Portugal se äfven uppsatsen i H. 8. D. årg. IX: 10, där också fotografier från Lissabon återfinnas.)

VINTERSPORT OCH VÄRLDSMÄSTARE.

ULRICH SALCHOW.
Vintersportens evenemang äro världsmästerskapstävlingarne i konståkning å skridskor. De afhöllos i år d. 26 januari i Troppau i österrikiska Schlesien:

Klter fotografier

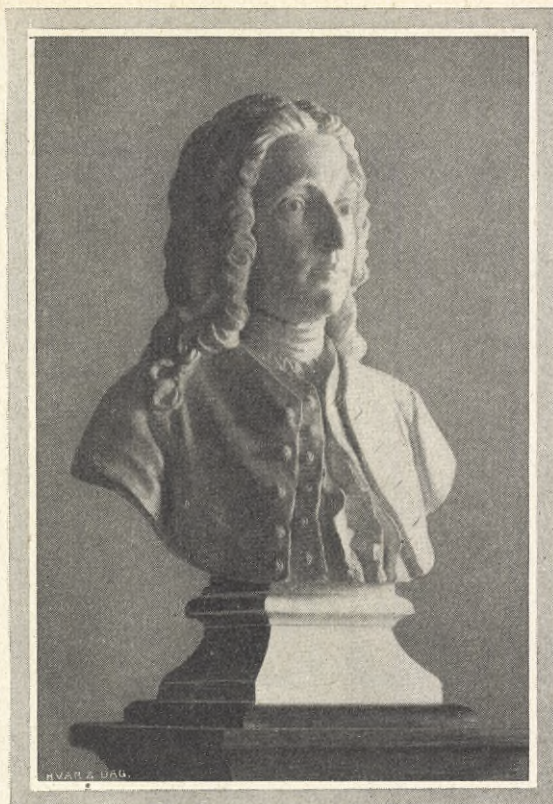
Öfre bilden t. v.: STOCKHOLMAREN ULRICH SALCHOW, som vid världsmästerskapstävlingarna i konståkning i Troppau blef segrare för 7:nde gången. Öfre bilden t. h.: FRÖKEN LILLY KRONBERGER FRÅN BUDAPEST, som eröfrade världsmästerskapet för kvinnor. Nedre bilden t. v.: Segrarne i paråkning, FRÖKEN BÜBLER OCH HERR BURGER, FRÅN MÜNCHEN. Nedre bilden t. h.: BOBSLEIGHSPORTEN I SVERIGE: Värmlänningar åkande "bobs", kälke med velocipedstyre.

Klché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre Sklm.—G6p

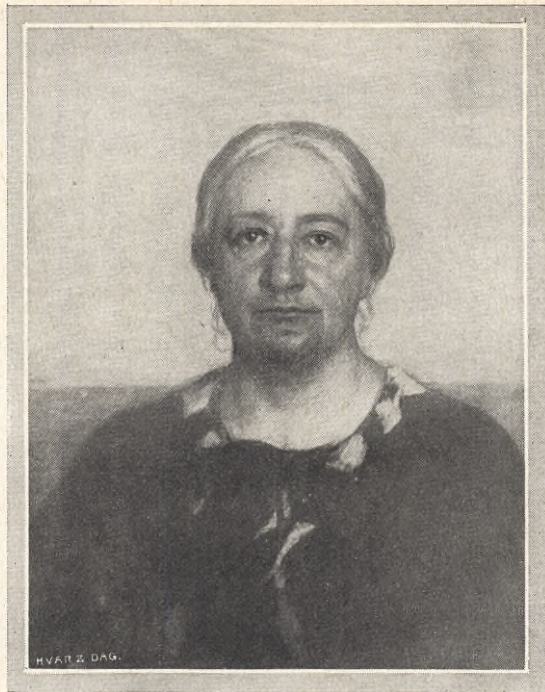
Bobsleigh. Ett i Sverige ännu ganska okänt sportredskap är "bobsleighs" eller Schweizerkälken som den äfven kallas eiter det land där den funnit sin största användning. Det är naturligt att man vid dessa färder, då hastigheter på 50, 70, ja, ända till 100 km. i timmen uppnås, ej kan använda sig af de svårstyrda enkla kälkarna utan har man därför konstruerat styrbara kälkar, s. k. "bobsleighs", hvilka genom stor bredd mellan medarna och medelst kraf-

tig bromsanordning gjorts synnerligen "driftssäkra". Den ofvan afbildade "boben" tillhör några idrottsälskande ungdomar i en värmländsk stad, hvilka efter schweizermönster låtit bygga densamma. Att det går undan i "mörasörge" (en något öfver en km. lång backe) när den stora "slipa" är där, det kan man vara öfvertygad om och det gäller att ha tungan rätt i mun i de skarpa krökarna.

E. E.

Vår foto. återger en i dagarna å Botaniska Institutionen i Lund uppställd byst af Carl von Linné i yngre år. Bysten är modellerad af bildhuggaren prof. Valter Runeberg i Helsingfors och af honom genom professor Retzius skänkt till Lunds universitet.

ELLEN KEY. Nytt porträtt i olja af Hanna Pauli.

Efter ungefär två års resor på kontinenten, där hennes arbeten nu äro på väg att bli lika uppmärksammade i Frankrike som de länge varit i Tyskland, gästar vår celebra moralist och samfundsfilosof *Ellen Key* på nytt sitt fosterland. På våren far hon tillbaka till Italien för att delta i en internationell feministkongress i Milano.

STOCKHOLMS GARTNERSÄLLSKAP JUBILERAR.

Sin 60-åriga tillvaro tirade den 2 febr. en af Sveriges mest bekanta och framstående enskilda trädgårdsodlarsammanslutningar, *Stockholms gartnersällskap*. Vi åtogre porträtt af några bland dess mest framstående medlemmar.

1. Framlidne direktör *J. P. Wennström*, mångårig ordförande i föreningen. Donerade en större summa till föreningslokal.
2. Fröhandlare *Moberg*, sedan 30 år ledamot, en af sällskapets mest nitiske medlemmar. Sedan 1884 dess protokollsförare och v. sekr.

3. Direktör *Lindgren*, har beklädt ett flertal befattningar inom styrelsen. Hedersledamot.
4. Grosshandl. *Aug. P. Andersson*, † 1906, var i många år föreningens ordf. Donerade till nödhjälpsfonden.
5. Direktör *Axel Pihl*, den nuvarande ordf., en af våra främsta trädgårdsmän.
6. Direktör *Axel Werner*, † 1894, vice skattmästare. Donerade till nödhjälpsfonden.

Anna-Lisa Andersson

Vår första-pristagarinna. Den princip, HVAR 8 DAG fört upp på sitt program, att endast använda sig af svenska originalberättelser har säkert haft icke ringa betydelse för mången spårande författaretalang. Och det är med verklig tillfredsställelse vi kunnat konstatera hur populära bland den stora läsande allmänheten de små svenska berättelserna i hvarje vecka införa i H. 8. D. — därmed helt uteslutande öfversättningar. Särskildt genom våra "litterära pristäfflingar" är det vi kunnat få fram hur omttyckta berättelserna i själfva verket äro — de som afgifva sina röster för den ena eller andra äro otaliga.

Våra läsares talrika röstning på resp. prisbelönade berättelser förklarar också allmänt af förf. vara en för dem mycket välkommen uppmuntran till fortsatt litterär verksamhet.

Det porträtt, vi ofvan återgivit, är af den unga dam, fröken Anna Lisa Andersson, som i vår litterära pristäfflan för 1907 eröftrade första pris. Fröken A. — hvar: första berättelse i tryck var just i HVAR 8 DAG — är numera anställd i Aftonbladets redaktion (sign. Huglek).

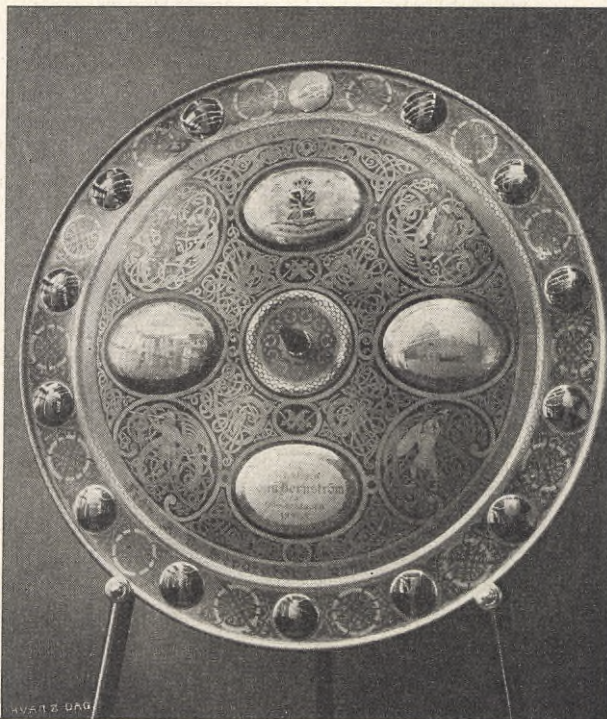

HVAR 8 DAGS fotograf i Sthlm.

Klisché: Bengt Stålværparre.

SVENSK LÄDERPLASTIK:
Albumperm af Marianne Nordquist.

Bland de konstgrenar, som ligga mest för det känsliga handlag som ju skall vara kvinnans styrka, är obestridligen läderplastiken. Den har också under de senaste åren blifvit mer och mer en vogue också bland svenska damer. Ett vackert prof på hur läderplastiken kan odlas till verklig konst har Stockholm i dagarna fått tillfälle att ta kännedom om i Hultbergs konthandel vid Birger Jarlsgatan. Fröken Marianne Nordquist exponerar nämligen där en inte stor, men så mycket mer utvald samling af sina arbeten, kännetecknade lika mycket af en graciös inbillning som af förmågan att stämma samman färgbehandlingen med lädertekniken till ett intagande helt.

Efter fotografi.

ETT MÄRKLIGT STÅLETSNINGSARBETE.

Ett märkligt ståletsningsarbete var den sköld, som på direktör Bernströms 60-årsdag öfverlämnades till honom som hedersgåfva från personalen vid Separators verkstäder. Den rikt etsade skölden — det största ståletsningsarbete hittills i vårt land — är af 2 mm. tjock stålplåt och håller ca 1 meter i diameter.

Å midtelpartiet finnas anbragta 4 större hårdade ovala stålbuclur, upptagande svenska riksvapnet i färger, vyer af Separators verkstäder och kontorslokaler, samt inskriptionen: Till direktören John Bernström på sextionde årsdagen 19²⁰/1 08. Dessa buclur äro smakfullt omslingrade af fornnordiska gulddornament, hvari synas 4 st. stridande vikingar. Därutom kring läses i blå bokstäver på guldbotten: Med vördnad och tacksamhet från A-B. Separators verkstadspersonal.

N. J. BOSTRÖM.

I sitt 85:te år ingick den 31 jan. f. d. riksdagsmannen, godsägaren Nils Johan Boström å simmatorp (Skarab. l.) B. som bevästat 35 riksdagar, först som led. af Riksd. A. K. och senare som led. af Riksd. F. K., var sista året F. K:s ålderspresident. Har inom sin ort innehaft alla kommunala förtroendeuppdrag.

S. H. TORSSLOW.

70 år fyllde den 10 febr. artisten Sten Harald Torsslow i Stockholm, Elev vid Fria konst. akad. 58—62 och vid Düsseldorf's Konstakad. Anst. vid K. operan i Stockholm som skådespelare 57—59 och som sångare 64—88. Landskapsmålare.

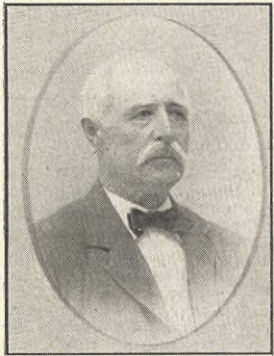
L. M. REENSTJERNA.

65 år fyller den 16 februari maskinspektoren vid statens järnvägar, ingenjör Lars Reenstjerna, Kristinehamn. R är från amerikanska flottan pensionerad maskin-officer. Deltog i slagkriget 60—65 under amiral Faragut. Anställd vid statens järnvägar i 31 år.

C. M. STRÖM.

Till t. f. landshöfding i Gäfleborgs län har utnämnts landskamreren C. H. Ström i Gäfle. Född 49, hof-rättsex 78, länsbokhållare i Gäfleborgs län 83, t. f. landskamrere 83, ordinarie 89. Innehar inom Gäfle stad och länet ett stort antal förtroendeuppdrag.

C. J. KRUSE.

80 år fyller den 12 febr. stadsingenjören Carl Johan Kruse i Herneåsand. Landtmäterlex. 51, vice kommissionslandtmätare 55, kommissionslandtmätare 64, stadsingenjör 77, stadsfogde 79—86.

C. ERIKSSON.

70 år fyller den 10 febr. kontraktsprosten Carl Eriksson. Stud. ex. 61, prästvigd 63, kyrkoherde i V. Ryd och Svinhult sedan 81, kontraktsprost i Ydre sedan 95.

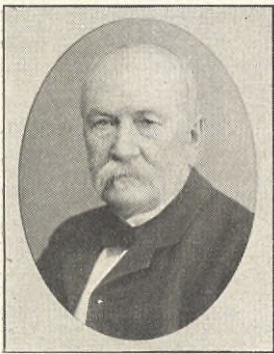
C. E. G. ODENCRANTZ.

Häradshöfding Carl Evert Odencrantz i Kristinehamn fyllde den 25 jan. 60 år. Stud. ex. 65, hofrättsex. 72, auskultant i Svea hofrätt s. å., i Göta hofrätt s. å., t. f. domhalvande 73—80, v. häradshöfding 74, häradsh. i Östersysslets domsaga sedan 86. Ordf. i stadsfullmäktige, v. ordf. i styrelsen för Mariebergs hospital.

H. M. BÄCKSTRÖM.

Till professor i mineralogi o. petrografi vid Sthlms högskola har utnämnts docenten Helge Bäckström. Född 67, stud. ex. 84, stud. vid Sthlms högskola, i Uppsala, Heidelberg och Paris, fil. dr. 91, docent vid Sthlms högskola s. å., t. f. lärare där 98. Medlem af Djursholms skoloråd och kommunalfullmäktige.

V. E. LIDFORSS.

F. d. prof. vid Lunds universitet, Edvard Lidforss i Stockholm, fyller den 11 febr. 75 år. Stud. ex. 51, fil. dr. 65 lekt. vid K. Lärarinneäm. i Stockh. 64, adj. vid univ. i Lund 66, professor därstädes 78, afsked 01. Medl. af Svenska Akad. Nobelinst. 91. Censor vid mogenh. ex. 130 år. Medl. af Lunds statsfullm. 75—85.

O. W. FALKMAN.

65 år fyllde den 26 jan. öfverste Oskar Waldemar Falkman. Underlöjtn. 61, major vid Nerikes reg. 90, vid Söderm. reg. 93, öfv. löjtn. vid Göt. inf. reg. 95, vid norra skånska inf. reg. 96, öfverste i armén 98, öfv. och chef för norra skånska inf. reg. 99, afsked 04. Led. af stadsfullm. i Örebro 76—93, m. m.

E. SVENSON.

Borgmästaren i Varberg Emil Svenson, fyller den 12 febr. 55 år. Stud. ex. 73, hofrättsex. 76, rådmän i Varberg 85, borgmästare därstädes sedan 94. Vice ordförande i larsaretsdirektionen m. m.

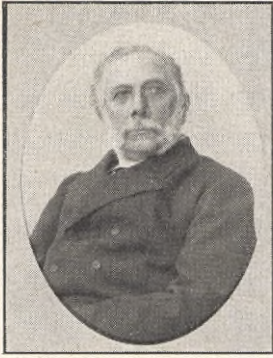

C. J. SEHLIN.

Till led. af Riksd. A. K. för Östersund och Hudiksvall har valts seminarieförest. pastor Carl Sehlin i Östersund. Född 73 stud. ex. 96, prästvigd 01, regementspastor vid Jämtlands fältjagarreg. 05, förståndare vid seminariet i Östersund sedan 06. Led. af kyrko- och skolorådet.

PORTRÄTTGALLERI

C. NORSTEDT.

Brukspatron C. Norstedt å Stafhälla i Vingåker fyllde den 28 jan. 70 år. Sedan 20 år ordf. i kom-stämman, mångårig ledamot af kom-nämnden, fattigvårdsstyrelsen, kyrko- och skolrådet, bev-beredd Landstingsmannastele, ordf. i Vingåkers skyttegille och föröfrigt anl. i många andra offentl. uppdrag.

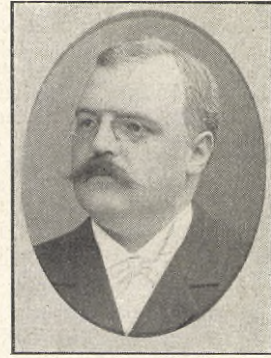
K. A. YDÉN.

65 år fyllde den 6 febr. kyrkoherde August Ydén Stud. ex. 69, prästvigd 72, komminister i Söderköping 76, kyrkoherde i Mällila sedan 87. Var i Söderköping led. och ordf. i dess stadsfullmäktige, är ordf. i Aspelands föreläsning-förning och Mällila skyttegille.

K. LINDHÉ.

Extra provinsialläkaren Knut Lindhé, Gustafsberg fyllde den 2 febr. 50 år. Stud. ex. 76, med lic. ex. 93, extra provinsialläkare i Vermdö distrikt, Stockholms län, sedan 96.

C. HEDENLUND.

Den 22 jan. fyllde grosshandlaren Claes Hedenlund i Göteborg 45 år. Medlem af styrelserna för Göteborgs Köpmansförening och Börsällskapet, ledamot af Handels och sjö-fartsnämnden. Medlem af ett flertal kommittéer för konkurslagstiftningen, tullförhållanden m. m.

J. LINDGREN. †

Den 20 jan afled i Strengnäs råd-mannen drästmäst. skomakaremäs-taren Jonas Lindgren, 96 år gam-mal. Rådman sedan 49. mångårig led. af fattigvårdsstyrelsen samt kyrko- och skolrådet.

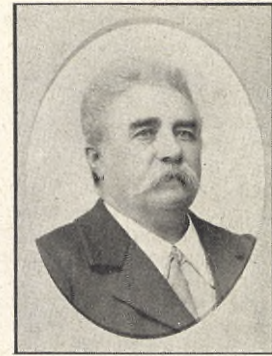
C. J. HUSS. †

En inom sin ort mycket betrodd man, kan'or Carl Johan Huss, i Själevad, afled den 31 dec f. å. 81 år gammal. Kommunalstämmans ordförande i 40 år, innehade H., förutom andra kommunala befattningar, sedan 73 älven kommunal-nämndens ordförande.

R. G. ELGENSTIERNA. †

Hufvudmannen för adliga ätten Elgenstierna, godsägaren Reinhold Gustaf Elgenstierna afled å egen-domen Elghem vid Saltskog den 9 jan. 78 år gammal. Under en lång följd af år ordförande i kommunal-stämman inom Turinge socken där E 66-97 inneh. egendomen Vidby-näs sätesgård.

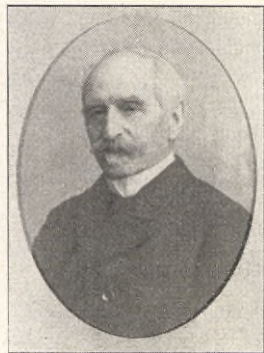
A. BERGMAN. †

I Köping afled den 15 jan må-laremäst. Anders Bergman, 67 år gammal intresserad för allmänna angelägenheter, var B led af stads-fullm., drätselkammaren s. kyrko- och skolrådet. Öfverbe älfhäfvare för Köpings skarpkyttförening. På sin tid ordf. i handverksfören.

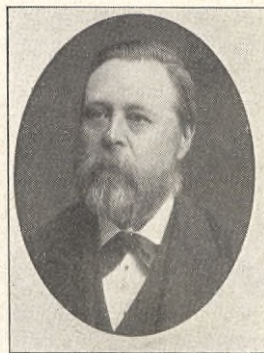
G. M. LUNDQUIST. †

I Nyköping afled den 19 jan. med. jubeldoktor Gustaf Mauritz Lund-quist 89 år gammal Stud. ex. 36, med. lic. 45, med dr 46, prakt läk. i Ny-köping s. å. staosläk. drist. 48, bar-läk. vid Söderm reg. 51, reg.-läk. vid Lifreg. gren.-kår 59-63 prov läk. i Nyk distr. 63-85, f. stadsläk i Ny-köping 77-96, med. jub.-dr 96.

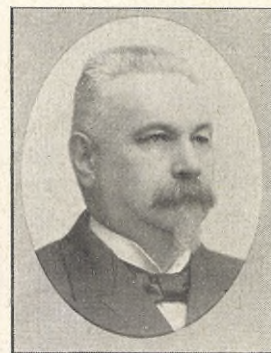
H. E. A. ROSENCRANTZ. †

Den 14 jan. afled i Köpenhamn, kammarherre Henrik Rosencrantz, 84 år gammal Stud. ex. 42, under-löjtn. vid Skånska drag 84, ava ce-rade där till ryttmäst Kammarh. 69. Verksam jordbrukare, var R. inom Stigby socken intresserad för kom-munala värf, led. af landstinget, medlem af olika styrelser m. m.

J. BERGLUND. †

Målaremästaren Johan Berglund i Grenna afled drist. den 20 jan. 78 år gammal. På sin tid led. af Grenna stadsfullmäktige, under många år en af hufvudmännen i Grenna Sparbank.

F. O. BREMBERG. †

Led. af Riksd. F. K. jägmäst Frans Oscar Bremberg afled i Sthlm d. 17 jan., 61 år gam. Underjgm i Skarab. län 66, genomgått skogsinst 69-71, e. öfverjgm. i Pajala rev r 71, jägmäst. i Arjeplogs revir 74 och i Sthms revir 1900. Led. af Riksd. F. K. 94 såsom representant för Västerbot-ens län, återvaldes 06.

Johannisborgs slottsruin — resterna af Norrköpings en gång så stolta slott — har på sistone hotat att helt raseras. Riksantikvariens uppmärksamhet riktades på saken, och i skrifvelse till Norrköpings stadsfullmäktige påvisade han, att snara skyddsåtgärder vore af nöden. Stadsfullmäktige ansågo sig emellertid ej kunna anslå medel. Till all lycka trädde då en enskild person emellan

HVAR 8 DAG.

Foto, Dagmar Eriksen, Norrköping.

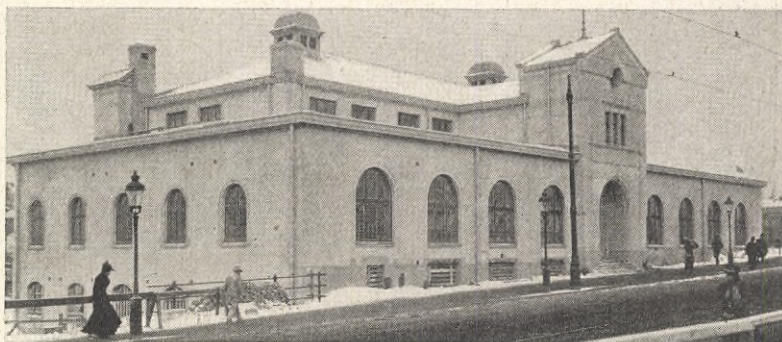
JOHANNISBORGS SLOTTSRUIN VID NORRKÖPING.

och lofvade försträcka nödigt kapital. — Slottet är uppfördt vid 1600-talets början af hertig Johan af Östergötland. Det ägde på den tiden 6 torn, var skyddadt genom grafvar och vallar samt bestyckadt med 36 kanoner. Numera återstå endast porttornet och några vallar. Öfver porthalvvet, som ledde till borggården, synas alltjämt det i sten huggna riksvapnet och Östergötlands vapen.

Klisché: Kem. A.-H. Bengt Sjögrensparre Sthlm.—Gbg.

Stockholms nya postpaket-tullhus, vid Kungsgatan, nalikas nu sin fullbordan. Den vackra byggnaden blir modernt och praktiskt inredd och kommer säkert att lika mycket göra arbetet lättare och angenämare för tjänstemännen som den för allmänheten betyder ett plus ifråga om den skyndsamma tullbehandlingen af postpaketen.

Emellertid har postverket i och för största möjliga utnyttjande af lokalerna hemställt om åtskilliga icke obetydliga tilläggsarbeten.

B. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

DET NYA TULLPOSTHUSET I STOCKHOLM.

Klisché: Bengt Sjögrensparre.

HVAR 8 DAG.

Foto. Föjer, Estöf.

BOSJÖKLOSTER.

Klisché: Bengt Sjögrensparre

Det bekanta skånska herresätet Bosjökloster har i dagarna af greve Raoul Hamilton jr försålts till greve Philip Bonde å Husbygård.

Bosjökloster, som ännu till stor del bibehållit sitt älderdomliga utseende, ligger på den skogrika vackra landtungan, som från norr skjuter ut i Ringsjön. I forna tider var det ett af de mest frejdade och rikaste skåneklostren. Kyrkan, liggande på borggårdens norra sida, är ännu bibehållen.

Redan på 1100-talet vet man att klostret fanns till.

IX ÄRG. 19te HÄFTET INNEHÅLLER:

Berndt Hasselrot. — Den utomordentliga svenska beskickningen i Paris. — Grupper från riksdagen III. — Kungsholmens Realskola inviges. — "Kajzers Geburstag". — Brokigt utomlandsnytt. — Konungamordet i Portugal. — Vintersport och världsmästare. — Ny Linnébyst. — Ett Ellen Key-porträtt. — Stockholms Gartner-sällskap jubilerar. — Svenskt allehanda. — Veckans porträttgalleri.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG